

odbornému posudku znalců postavil svůj neodborný posudek, leda že by znalecký posudek trpěl vadami §u 362 c. ř. s., čehož však dovolatel ani sám netvrdí. Nutno tedy při stanovení podílu nemoci se strany jedné a podílu nehody se strany druhé na újmách žalobcových vycházeti z poměru, ze kterého vycházel odvolací soud na základě znaleckého důkazu, totiž že na bolestech a výdělkové neschopnosti participuje nemoc dvěma třetinami a nehoda jednou třetinou, na nákladech léčení, zlepšení stravy a ošetřování že participuje nemoc jednou třetinou a nehoda dvěma třetinami. To platí i pro útraty ošetřovatelky, třebaže znalci uvedli, že by byl žalobce bez nehody nepotřeboval ošetřovatelky po 3—7 let, neboť s druhé strany setrvali znalci na svém písemném posudku co do následků nehody vůbec a počítali s možností, že žalobce také již jen za tři roky byl by mohl ošetřovatelky potřebovati, kdežto odvolací soud přiznává žalobci podíl na nákladech ošetřování po celých 7 let. Tím jsou vyřízeny všechny vývody dovolání, kterými brojí proti možnosti dělení příčinnosti. Jak již shora podotčeno, dovolatel nepřikládá významu zhoršení své nemoci, které by i bez nehody prostým průběhem nemoci bylo nastalo. Dovolatel stále zdůrazňuje, že bylo zjištěno, že byl až do dne nehody úplně výdělkou schopen, a tvrdí, že jeho nemoc nebyla by měla vlivu na jeho výdělkovou schopnost ještě po 3—7 let. V tomto směru žalobce opětně zapomíná, že jeho pokročilá nemoc nebyla by zůstala státi na stavu ze dne 28. února 1922. Znalci neudali a přirozeně ani udati nemohli, jakým tempem, v jakých časových mezerách a kolika procenty bylo by ubývalo výdělečné schopnosti žalobcově bez nehody a toliko následkem jeho nemoci. Znalci však hleděli při svém posudku ke všem v úvahu přicházejícím momentům, zejména k tomu, že nemoc již před nehodou tu byla, že tu byly již také bolesti, a jiné tabetické obtíže a že tabes často také bez zevnějšího vlivu náhle a trvale se zhorší, což právě u žalobce nastalo asi před 3 roky, kdy náhle viděl vše dvojmo a kdy pravé víčko mu ochable kleslo. Také k tomu hleděli znalci podle výslovného svého udání, že žalobce přes svou nemoc byl výdělkou schopen a že by jím byl snad ještě po léta zůstal. Znalci vzali tedy do počtu i výdělečnou zpusobilost žalobcovu v době nehody, takže není přípustno, by dovolatel tuto jedinou a jemu příznivou okolnost vytrhl ze souboru všech ostatních také rozhodných, ale jemu nepříznivých okolností a aby jen na ní své nároky stavěl. Když tedy odvolací soud podle posudku znalců rozdělil nároky žalobcovy, totiž jednak bolestné, jednak jednotlivé náhradní položky za léčení, zlepšení stravy, ošetřování i ušlý výdělek (kteréžto položky byly zjištěny oběma soudy souhlasně), když přiznal žalobci jen ty částky, které jdou na vrub nehody, a když také pro budoucnost vyměřil žalobci měsíční důchod podle zmíněného poměru, nelze mu nesprávné právní posouzení věci důvodně vytýkati.

Čís. 5270.

Jde o smlouvu o dílo, byly-li objednány šaty dle míry, třebas látku dodal zhotovitel.

Ručení dle §u 1167 obč. zák. jest přísnější, než ručení dle §u 922 obč. zák. Najmě může objednatel odstoupiti od smlouvy o dílo tehdy,

když vady jsou odstranitelné, podnikatel jest ochoten je odstraniti, zákazník však tuto nabídku odmítl, jakož i tehdy, když oprava, pro kterou se zákazník původně rozhodl, byla provedena, avšak dílo přes to jen zůstalo nadále v podstatě vadným a nepotřebným. Odstoupiti od smlouvy může zákazník bez časového omezení.

Nezáleží na tom, zda objednaný oblek jest objektivně upotřebitelným, nýbrž na tom, zda jest upotřebitelným pro zákazníka.

(Rozh. ze dne 15. září 1925, Rv I 921/25.)

Žalobce (cizozemec) dal si zhotoviti u žalovaného frakový a sakový oblek s dodáním do 21. července 1924 a zaplatil předem. Ježto dodané obleky byly vadné, odstávající u krku a stěžující volný pohyb paží, domáhal se žalobce vrácení úplaty proti vrácení obleků. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů

Nižší soudy správně uznaly, že smlouva, o kterou jde, jest smlouvou o dílo, byť i nebylo lze souhlasiti s míněním odvolacího soudu, že pro posouzení této právní otázky rozhoduje poměr mezi hodnotou látky, dodané zhotovitelem a cenou práce. Rozlišujícím znakem mezi smlouvou kupní a smlouvou o dílo jest, co bylo podle úmyslu stran hlavním předmětem a účelem smlouvy, a teprve, kdyby ohledně tohoto úmyslu stran vznikly pochybnosti (slova §u 1166 obč. zák. »v pochybnosti«), sluší se řídití vykládacím pravidlem §u 1166 obč. zák. (Sb. n. s. čís. 1066). V souzeném případě však není pochybnosti, že hlavním předmětem a účelem smlouvy bylo zhotovení určitého díla, byť i látku dodal žalovaný, v jehož závodě žalobce frakový oblek a sako s vestou objednal. Šaty tyto, za které účtoval žalovaný 5 100 Kč, byly objednány podle míry a byly na objednateli podle vlastního udání žalovaného několikráte zkoušeny. Žalobce, vyhledav závod žalovaného, který podle vlastního udání dovolání má nejlepší zákaznictvo, neučinil tak k vůli látce, nýbrž v předpokladu, že v závodě tom objednané šaty budou zhotoveny dokonale. Že objednání obleku podle míry, třebaš krejčí dodal látku, jest smlouvou o dílo, bylo ostatně nejvyšším soudem vysloveno již v rozhodnutí sb. n. s. čís. 4073 a dovolací soud neshledává příčiny, by se od tohoto právního názoru odchýlil. Netřeba proto zkoumati, zda jest v rozporu se spisy předpoklad odvolacího soudu, že cennější byla práce, když, jak doličeno, tato skutečnost pro rozhodnutí této právní rozepře jest nedůležitá, nehledíc k tomu, že vše, co v tomto směru nově přednáší dovolání vzhledem k zákazu novot v dovolacím řízení stejně musilo by zůstatí bez povšimnutí (§ 504 odstavec druhý c. ř. s.). Z toho, co shora bylo uvedeno, plyne, že žalovaný ručí ze smlouvy o dílo, tedy podle §u 1167 obč. zák., jak správně uznaly nižší soudy. Ručení toto jest však přísnějším, než ručení při správě (§ 932 obč. zák.), najmě může objednatel odstoupiti od smlouvy při podstatných vadách i tehdy, když vady jsou odstranitelné (sb. n. s. čís. 3103) a podnikatel jest

ochoten je odstraniti, zákazník však tuto nabídku odmítl (Gl. U. 4618, 5437, 6669). Než dovolání nemá pravdu ani v tom, že odvolací soud zjištěné vady mylně pokládá za podstatné. Odvolací soud převzal zjištění prvního soudu o tom, jakými vadami dílo bylo stíženo, a zjistil dále v souhlasu s prvním soudem na základě výpovědi odborného svědka Josefa R-a a na základě posudku znalce Josefa H-a, že žalobce dodané mu šaty ve stavu, v jakém byly dodány, nositi nemohl. Byly proto dodané šaty pro něho nepotřebné a právem uznaly nižší soudy, že jde o vady podstatné. Dovolání je na omylu, tvrdíc, že vady díla mohou být pokládány za vady podstatné jen tehdy, jsou-li rázu spíše objektivního a nikoliv subjektivního, čímž patrně chce naznačiti, že při dodaných šatech mohlo by se mluvit o podstatných vadách, kdyby zjištěné vady byly takové, že by pro ně šaty vůbec se nedaly nositi, a že tedy pro posouzení podstatnosti vad nerozhoduje, že dodané šaty nehodily se k užívání pro žalobce. Než dovolání přehlíží, že žalobce neobjednal šaty k dalšímu zcizení, nýbrž k osobnímu užívání, z čehož plyne, že, byly-li šaty stíženy takovými vadami, že žalobce je nemohl nositi, byly to vady podstatné, které dílo činily pro objednatele nepotřebným. Dovolání v této souvislosti také vytýká, že znalec podal posudek i v otázce, zda jsou zjištěné vady vadami podstatnými. Pravdu má dovolání jen potud, že otázka, zda je vada podstatnou čili nic, jest otázkou právní, a že otázky právní nezodpovídá znalec, nýbrž soudce. Pak-li však znalec přes to k této otázce zaujal stanovisko a soudce, uznáv je správným, toto znalcovo mínění vzal za své, nelze v tom spatřovati nesprávné právní posouzení věci, jak mylně za to má dovolání, jen když sama právní otázka soudem nebyla posouzena mylně, což, jak doličeno, v tomto případě se nestalo. Proč znalec pokládal zjištěné vady za podstatné, jest ovšem nedůležité. Za tohoto stavu věci nepadá dále na váhu, zda je podstatnou vadou i okolnost, že šaty žalobci nebyly dodány zavčas. Dovolání nelze přisvědčiti ani v tom, že žalobce nemůže nárok ze správy uplatňovati, protože dílo schválil. Dovolání poukazuje na poslední zkoušku ze dne 19. července 1924, při které prý byly šaty již zcela hotové, a na skutečnost, že žalobce šaty ihned zaplatil, vyslovil svou spokojenost a prohlásil, že ani nemyslel, že šaty tak dobře dopadnou, a tvrdí, že za tohoto schválení díla jest nedůležité, zda žalobce dodatečně, najmě dopisem ze dne 25. července 1924 dílu vytýkal vadnost. Dovolání nevšímá si toho, že žalovaný na tento žalobcův dopis neodkázal ho na ono domnělé schválení, nýbrž dopisem ze dne 28. července 1924 podle vlastního svého tvrzení vyzval žalobce, by za účelem provedení »žádaných změn« — žalobce mluví ve svém dopise ze dne 25. července 1924 ovšem o »vadách« — se do jeho závodu dostavil, což se dne 30. července 1924 také stalo, a že žalovaný byl ochoten tyto »změny«, které si žalobce přál, provésti, že však žalobce tuto nabídku o lepřel. K tomu přistupuje, že v prvé stolici nebylo tvrzeno, že žalobce při oné zkoušce vyslovil svou spokojenost, nýbrž pouze, že řekl, že ani nemyslel, že frak, a ne šaty, tak dobře dopadne, vlastně, že nemyslel, že frak ještě tak dobře dopadne, což jest spíše poukazem k tomu, že při dřívějších zkouškách nijak nevyhovoval, jak zcela správně zdurazuje dovolací odpověď. O nějakém schválení díla, jímž žalobce

vědomě a úmyslně se vzdal svých případných nároků ze správy, nelze za těchto okolností ani mluvit, a zejména nelze schválení spatřovati v dopisu ze dne 25. července 1924, ve kterém žalobce dodanému dílu naopak vytýká celou řadu závažných vad a ohledně saka na př. píše, že je naprosto vyloučeno, že by je mohl nositi. Že vady byly zřejmé (§ 928 obč. zák.), nebylo v první stolici tvrzeno, pokud se týče namítáno, a jde tedy ve směru tom o nedovolenou novotu (§§ 482, 504 odst. 2 a 513 c. ř. s.), která by se ostatně jen s tíží v soulad uvésti dala s tvrzením žalovaného v první stolici, že šaty při zkoušce dne 30. července 1924 nevykazovaly žádných vad. V rozhodnutí Gl. U. čís. 2618 n. ř., k němuž dovolání odkazuje, nejde o smlouvu o dílo, nýbrž o smlouvu námezdní, a ostatně se tam nejvyšší soud vídeňský otázkou schválení poskytnutých služeb ani neobírá. S hlediska dovolacího důvodu §u 503 čís. 4 c. ř. s. vytýká konečně dovolání, že žalobce nemůže od smlouvy odstoupiti, poněvadž dopisem ze dne 25. července 1924 žádal opravu, čímž své právo volební spotřeboval. než odvolání nemá pravdu ani zde, jelikož zákazník od smlouvy o dílo odstoupiti může bez časového omezení, dokonce i tehdy, když oprava, pro kterou se původně rozhodl, byla provedena, avšak dílo přes to jen zůstalo nadále v podstatě vadným a nepotřebným.

Čís. 5271.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).
Slova »od 1. listopadu 1918« v §u 31 čís. 3 zákona znamenají, že domy byly již 1. listopadu 1918 ve vlastnictví tam jmenovaných podmětů.

(Rozh. ze dne 15. září 1925, Rv II 575/25.)

Proti soudní výpovědi, již dala okresní nemocenská pokladna žalovanému z bytu ve svém domě, namítl žalovaný mimo jiné, že dům, v němž bydlí, jest vlastnictvím okresní nemocenské pokladny od 5. prosince 1902 a že proto podléhá ochraně nájemníků, poněvadž § 31 zákona o ochraně nájemníků dlužno vyložití tak, že jen domy, jichž od 1. listopadu 1918 nabytí ústav sociálně pojišťovací, nepodléhají ochraně nájemníků. Procesní soud první stolice ponechal výpověď v platnosti mimo jiné z těchto důvodů: Podle §u 31 čís. 3 zákona ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. nevztahuje se tento zákon na domy, které jsou od 1. listopadu 1918 ve vlastnictví sociálně pojišťovacího ústavu. »Od 1. listopadu 1918« nemůže znamenati nic jiného než, že tyto domy dne 1. listopadu 1918 byly již ve vlastnictví ústavu sociálně pojišťovacího, že tedy nepřešly do vlastnictví zákonem zvláště privilegované právnické osoby později, než dne 31. října 1918. Kdyby tomuto ustanovení zákona se přikládal smysl, tvrzený stranou vypovídanou, muselo by toto ustanovení zníti »domy, jichž vlastnictví ode dne, neb po dni 1. listopadu 1918 bylo nabyto« (srv. i § 1, čís. 13, 14, 15, § 31 čís. 1, 2, 5 zák. o ochr. náj.). Ale ani podle úmyslu zákona, o kterém ostatně důvodové zprávy nepodávají v tomto ohledu žádného vysvětlení, nemohlo býti míněno, že by se ochrana nájemníků nevzta-